

videre Bægt, da det ærede Medlem mener, at Bestemmelserne kun bør være gjældende for dette ene Aar; men Hovedsagen er, at man ved Indringsforflag til Finantsloven, og det endog til tredje Behandling, fraviger det Grundlag for Lønningerne til Almuehøjskolevesenet, som hidtil har været gjældende. Derpaa kan Regjeringen ikke gaa ind. — Den ærede Ordfører vendte idag tilbage til nogle Bemærkninger, han sidst fremsatte om den høist forkastelige Fremgangsmaade, jeg agter at anvende for at forbedre Skolelærernes Lønning, og han forstærkede noget Udtrykkene i Sammenligning med, hvad vi hørte ved Sagens forrige Behandling, idet Fremgangsmaaden nu blev betegnet som at gaa en Vej uden om Loven. Jeg vil dog henstille til den ærede Ordførers nærmere Overveelse, om disse Ord skulde være ret veiede. Hvor gammel mon en Lov skal være, for at Regjeringen, naar den opfylder sin Pligt at udføre denne Lov, skal siges at gaa uden om Lovgivningsmagten? Det var ønskeligt at faae en Regel i saa Henseende. Selv om det ganske friske Forslag, som det ærede Flertal her har stillet, maatte blive vedtaget, vil det ikke kunne undgaa den Banfærbne at blive taget i Haand af Regjeringen og udført af den, og det Selsamme gjælder om alle andre Lovforslag i Kraft af den Regel, at den udøvende Magt er hos Kongen. Om der bliver vedtaget en hel ny Lov angaaende Skolevesenet, er det dog Regjeringen, som maa udføre den; den lovgivende Magt kan ikke staa ved Siden af og tillige være udøvende Magt. Jeg tror derfor, at den ærede Ordfører, naar han vil tage Sagen under fornyet Overveelse, vil finde, at der ikke er nogen berettiget Grund til at tale om at gaa uden om Lovgivningsmagten, naar Regjeringen benytter gjældende Love og opfylder sin Pligt ved at bringe dem til Gjældighed.

Fermansen: Jeg har udbedt mig Ordet i nogle Diebliske, blot for at udtale mit Standpunkt med Hensyn til de forskjellige Forslag, som her foreligge, angaaende Dyrtidsstillæg til Almuehøjskolelærerne. Jeg skal ikke forbyde mig i Stridspunktet mellem det ærede Flertal og det ærede Mindretal om den forskjellige Form, hvorunder de have tænkt at ville yde Understøttelsen. Jeg vil kun udtale, at det, der for mig er Hovedsagen, afgjort Hovedsagen, er, at vi ikke skilles ad, inden vi i nogen Maade have fyldestgjort det Krav, som ikke blot Billighed, men Retfærdighed i denne Henseende stiller til Regjering og Rigsdag. Om dette Dyrtidsstillæg for i Aar bliver givet paa den af Flertallet eller den af Mindretallet foreslaaede Maade, kan jeg kun betragte som aldeles underordnet. Jeg beklager, at det ikke er lykkelig den ærede Minister og det ærede Udvalg at blive enige om et Forslag i denne Henseende. Jeg beklager det, fordi jeg frygter for, at denne Meningsforskjel, som der er optaet, skal have til Følge, at

det til sidst kommer til, at det bliver Skolelærerne, som komme til at undgælde for, at de forskjellige Myndigheder ikke have kunnet blive enige om Maaden at yde dem den Hjælp paa, hvortil der dog, saaledes som det er indrømmet fra alle Sider, er en uafviselig Trang, og som skulde ydes til Mænd, der i deres vigtige og ansvarfulde Gjerning ikke have det daglige Brød, men Kød og Trang. Den ærede Ordfører udtalte, at det var, som om der ved anden Behandling her pludselig vaagnede en Medfølelse for Skolelærerne og en Interesse for det foreliggende Spørgsmaal. Det stemmer ikke med min Erfaring. Jeg har det Indtryk lige fra den første Dag, vi samlede her, at det fra alle Sider har været anerkjendt, at der er en virkelig Trang, og at der er en Opfordring for os til ikke at gaa fra hinanden denne Gang uden at yde disse Mænd en retfærdig og billig Understøttelse. At det ærede Udvalg ikke stillede noget Forslag til Sagens anden Behandling var, tror jeg, for de Allerstørste her i Salen udenfor Finantsudvalget en Skuffelse, og det var denne Skuffelse, der kom til Orde den Gang, det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) stillede sit Forslag ved anden Behandling. Om dette ærede Medlems Forslag til denne Behandling skal jeg ikke tale. Jeg agter at stemme for Mindretallets Forslag under Nr. 21 ogsaa af den Grund, at den ærede Minister har sagt, at han kan tiltræde det, og at der altsaa, hvis det bliver vedtaget, er Udset til, at det, som for mig er Hovedsagen, nemlig at vedkommende Lærere kunne faae den Hjælp og Understøttelse, hvortil de trænge, kan gaa i Opfyldelse. Men jeg agter ogsaa, hvis dette Forslag ikke bliver vedtaget, at stemme for Flertallets Forslag i det Haab, at den høitærede Minister under Sagens senere Gang vil kunne ændre sin Stilling, uagtet han saa stærkt har udtalt ikke at kunne modtage det, saa at Lærerne ikke komme til at undgælde for, at den ærede Minister og det ærede Thing ikke have kunnet blive enige om Maaden. Jeg kan fuldstændig indrømme Rigtigheder af de Grunde, som det ærede Mindretal har anført for sit Forslag, nemlig at der er Kommuner, der ere velhavende nok til selv at kunne give deres Lærere en saadan Hjælp og et saadant Tillæg, men jeg kan heller ikke indse, at der kan være Noget til Hinder for at gaa den Vej, som Flertallet har foreslaaet. Naar Mindretallets ærede Ordfører har udtalt sig saa stærkt derimod navnlig af den Grund, at Skolen er en kommunal Sag, og at det er en selvmodsigende og farlig Vej, vi derved vilde komme ind paa, kan jeg ikke være enig med ham deri. For Almuehøjskole er tilvisse Statskole nok til, at den ligefrem kan modtage et Statstilskud, uden at vi derved kunne siges at være komne ind paa enten en selvmodsigende eller en farlig Vej. Jeg vil for mit personlige Vedkommende udvide denne Betragtning dertil, at selv om vi gaa til at understøtte private